

İKV BİLGİ NOTU

GÜMRÜK İÇİN AB TEK PENCERE ORTAMI MEKANİZMASI ÜZERİNDE ANLAŞMA SAĞLANDI

Ahmet Emre Usta, İKV Uzman Yardımcısı

AB Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu 19 Mayıs 2022 tarihinde, gümrük ve ortak yetkili makamlar arasında dijital iş birliği için uygun koşulları belirleyecek olan Gümrük için AB Tek Pencere Ortamı - “EU Single Window Environment for Customs” mekanizması üzerinde geçici bir anlaşmaya vardı. Mekanizma ilk olarak Avrupa Komisyonu tarafından 29 Ekim 2020 tarihinde önerilmişti.

Mevcut durumda AB gümrüklerinde gerekli olan formaliteler genellikle sağlık ve güvenlik, çevre, tarım, balıkçılık, piyasa gözetimi ve ürün uyumu gibi farklı politika alanlarından sorumlu birçok farklı makamı içermekte. Bunun sonucunda ürünleri gümrük işlemlerinden geçen işletmeler, her biri kendi prosedürü olan birkaç farklı yetkiliye bilgi sunmak zorunda. Ticaret yapan aktörler için büyük bir zaman kaybı yaratan ve maliyetleri arttıran bu süreçler aynı zamanda yetkililerin de riskli durumlarda ortak hareket etmelerini zorlaştırıyor.¹

Gümrük için AB Tek Pencere Ortamı mekanizması tüm bu sorunların önüne geçebilmek ve sınırdan geçen ürünler için gümrükler ile ilgili farklı hükümet yetkilileri arasında elektronik verilerin daha hızlı ve daha verimli bir şekilde paylaşılmasının sağlanması için tasarlandı.

Gümrük için AB Tek Pencere Ortamı mekanizması tüm sınır yetkilileri arasında gelişmiş bir iş birliği için dijital bir çerçeve oluşturmasının ilk adımı olarak karşımıza çıkıyor. Mekanizmanın tam olarak uygulanması ile beraber ürünleri gümrüklerden geçen işletmeler artık gerekli belgeleri farklı portallar aracılığı ile birden fazla yetkiliye göndermek zorunda kalmayacak. Böylece gümrüklerde yaşanan işlem tekrarları, zaman kayıpları ve ek maliyetler azaltılacak.

Ayrıca Mekanizma, gümrük yetkilileri ve diğer yetkililerin söz konusu malların AB gerekliliklerine uygun olup olmadığını ve gerekli gümrük formalitelerini tamamlayıp tamamlamadığını otomatik olarak doğrulamasını sağlayacak. Yani süreç içerisinde gümrükler ile alakalı bilgilerin doğrulaması için el ile yapılan belge kontrolleri artık gerekli olmayacak. Gümrük makamları ve ilgili diğer makamlar daha sonra bu verileri toplu olarak

¹ European Commission, The EU Single Window Environment for Customs, https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-single-window-environment-customs_en#:~:text=The%20EU%20Single%20Window%20Environment%20for%20Customs%20is%20designed%20to%20clearance%20at%20the%20border

kullanabilecek, gümrük işlemleri için tam koordineli bir yaklaşıma sahip olacak ve AB'ye giren ve çıkan ürünlere ilişkin daha net bir genel bakış geliştirebilecek.²

Gümrük için AB Tek Pencere Ortamı mekanizmasının engelleri ortadan kaldırarak sınır ötesi ticaret akışını arttırması, özellikle zamandan tasarruf ettirerek ve gümrük işlemlerini daha basit ve daha otomatik hale getirerek ticaret ile uğraşan aktörler için idari yükün azaltılmasına yardımcı olması bekleniyor.

Son olarak Komisyon, COVID-19 salgını ve AB'nin Rusya'ya karşı ciddi yaptırımları başta olmak üzere, ticaret hacimlerinin giderek artması, dijitalleşme ve e-ticaretle ilgili yeni dolandırıcılık biçimlerinin ortaya çıkması gibi birçok farklı sorunun AB'nin güçlü bir gümrük mekanizmasına sahip olmasının önemini tekrardan gösterdiğini ve "Gümrük için AB Tek Pencere Ortamı" mekanizmasının bir an önce hayata geçirilmesinin çok önemli olduğunu vurguluyor.³

² European Council, Provisional agreement reached on EU single window which will make customs clearance easier and faster, 19.05.2022, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/05/19/customs-provisional-agreement-reached-on-eu-single-window-which-will-make-customs-clearance-easier-and-faster/#:~:text=The%20Commission%20came%20forward%20with,the%20provisional%20agreement%20reached%20today>

³ European Commission, Commission welcomes political agreement on the new "EU Single Window Environment for Customs" - a tool to streamline digital customs cooperation and facilitate trade, 19.05.2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3210